

Kompetencemodel for socialpsykiatriske social- og sundhedsassistenter Specialsektoren, Region Nordjylland

Kærvang

Kompetenceprofilens formål

Den første del af denne kompetenceprofil er specialektorens beskrivelse, herefter følger Kærvangs beskrivelse af kompetenceniveauer.

Medarbejderne er den vigtigste ressource i Specialektoren. Det er afgørende at have kompetente medarbejdere for at kunne leve op til vores formål:

At medvirke til, at hvert enkelt menneske, der benytter vores tilbud, får de bedst mulige vilkår for at mestre sin egen tilværelse.

Vi vil derfor forholde os til, hvordan medarbejderne kompetenceudvikles med henblik på at leve op til formålet. Kompetenceudviklingen skal både være strategisk og systematisk.

Strategisk ved, at kompetenceudviklingen har sammenhæng med vores formål og opgaver. Systematisk ved, at arbejdet med kompetenceudvikling er en tilrettelagt og løbende proces. Et led i at være systematisk er at holde årlige medarbejderudviklingssamtaler.

Til dette arbejde har vi udarbejdet en kompetencemodel for sygeplejersker inden for de socialpsykiatriske boformer. På baggrund af denne har Kærvang udviklet kompetencemodel for social- og sundhedsassistenter.

Denne kompetencemodel beskriver hvilke

- Faglige kompetencer,
- Organisatoriske kompetencer og
- Personlige kompetencer

Der skal være til stede på følgende niveauer:

1. Nyuddannet social- og sundhedsassistent
2. Novice inden for socialpsykiatri,
3. Kompetent inden for socialpsykiatri og
4. Ekspert inden for socialpsykiatri.

Modellen skal sikre gennemsuelighed i, hvilke kompetencer der skal være til stede på forskellige niveauer. Der er tale om en overordnet model, der sigter mod, at de enkelte tilbud efterfølgende selv beskriver, hvilke specifikke kompetencer der kræves på deres tilbud for at være på de forskellige niveauer. Kompetencemodellen er dermed en ramme der opstiller mange forskelligartede kompetencer, hvor ikke alle kompetencer nødvendigvis skal være opfyldt af medarbejderen for at rykke et niveau.

Udviklingen af kompetencer er en aktiv proces, der kræver stor bevågenhed fra ledelsens side. Således sikres at medarbejderen udvikles og i stadig stigende grad påtager sig flere komplekse opgaver på tilbuddet. Kompetencemodellen sikrer lederne et redskab i forhold til medarbejdernes kompetenceudvikling samt giver gennemsuelighed for medarbejderne. Drøftelsen herom vil i udgangspunktet ske i forbindelse med den årlige udviklingssamtale mellem leder og medarbejder. Ved ansættelsen vil man blive vurderet i forhold til kompetencemodellen, derudover vil nyansatte blive vurderet senest et halv år efter ansættelsen i forhold til kompetencemodellen.

Indeværende Kompetencemodel skal evalueres efter et år (ultimo 2013) med henblik på at vurdere dens anvendelighed.

Beskrivelse af niveauerne

Som beskrevet i Bekendtgørelse om sundhedsuddannelserne¹ er udgangspunktet for social- og sundhedsassistenter efter endt uddannelse bl.a. at

Social- og sundhedsassistenterne har viden og færdigheder inden for følgende overordnede kompetenceområder:

1. Praktisk og personlig hjælp.
2. Omsorgs- og sygeplejeopgaver.
3. Sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.
4. Koordination, vejledning og undervisning.
5. Aktivitet og rehabilitering.

Herudover fremgår af den lokale undervisningsplan for Social- og Sundhedsassistenter², at de efter endt uddannelse skal kunne følgende:

- Vurdere behov for og selvstændigt at tilrettelægge og udføre sammensatte omsorgsopgaver og aktiverende arbejde, herunder stimulering af fysiske, intellektuelle og kreative funktioner i forhold til det enkelte menneske og grupper af borgere
- Vurdere behov for og selvstændigt at tilrettelægge, udføre og evaluere grundlæggende sundheds- og sygeplejeopgaver inden for social- og sundhedssektorens bistands-, pleje- og omsorgsområde
- Udføre koordinerende og undervisende opgaver.

Nærværende kompetencemodel beskriver to former for novicer. Der kan være tale om den nyuddannede social- og sundhedsassistent, der generelt er novice, men også en social- og sundhedsassistent, der har erfaringer fra andre områder end socialpsykiatri opfattes i denne model som novice indenfor socialpsykiatri.

Kærvangs beskrivelse:

Nyuddannet på Kærvang

Viden:

- Skal have viden om teori, metode og praksis indenfor social- og sundhedsassistentens kompetenceområde.

Færdigheder:

- Skal kunne anvende social- og sundhedsassistentens metoder og redskaber samt kunne anvende færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse inden for området
- Skal kunne vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.
- Skal kunne formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til kollegaer og ikke specialister eller samarbejdspartner og brugere.

Kompetencer:

- Skal kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer.
- Skal selvstændigt kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang.

¹ Bekendtgørelsen for social- og sundhedsuddannelserne. Nr. 163 af 7/3 2008

² Lokal undervisningsplan for social- og Sundhedsassistenter, www.sosu-stv.dk

- Skal kunne håndtere grundlæggende og udviklingsorienterede situationer i arbejdsmæssige sammenhænge.

Novice inden for socialpsykiatri på Kærvang

Faglige kompetencer:

- Kan udføre socialpsykiatriske sygeplejeopgaver ud fra vejledning og rådgivning på et tilfredsstillende niveau.
- Kan under vejledning forestå identifikation af beboerens sygepleje- behov, samt initiere målsætning og evaluering og justering.
- Kan varetage grundlæggende sygepleje med baggrund i serviceloven, og de lokale retningslinjer, samt specificerede mål.
- Kan varetage administrationen af forekommende medicin. (Virkning + bivirkning, injektion og kendskab til psykofarmaka)
- Efter et ½ år varetage ansvarshavende funktionen på Kærvang
- Er i besiddelse af viden om somatiske lidelser og farmakologi i forhold til disse

Organisatoriske kompetencer:

- Kan under vejledning forestå de koordinerende funktioner omkring individuelle planer for tildelte brugere.
- Kan formidle viden på et grundlæggende teoretisk niveau
- Kan medvirke i udviklingen af den grundlæggende sygepleje og her forestå en refleksion af egen praksis.

Personlige kompetencer:

- Er i sin udførelse af grundlæggende sygepleje afhængig af procedurer, vejledninger og retningslinjer
- Udfører grundlæggende sygepleje på basis af social- og sundhedsassistent uddannelsen
- Har behov for detaljeoplæring.
- Har brug for hjælp til at prioritere opgaverne.
- Den personlige og faglige gennemslagskraft kan være præget af usikkerhed.

Job berigelse/udvikling

- Introduktion til socialpsykiatrien, samt kvalitetsmodellens retningslinjer, procedurer og politikker.
- Intern undervisning.
- Målrettet evaluering i forhold til faglig udvikling.
- Underviser i tildelte opgaver.
- Laver individuel plan for beboere og planlægger den socialpsykiatriske indsats derudfra.
- Deltager i interne og eksterne kurser.

Socialpsykiatrisk kompetent på Kærvang

Faglige kompetencer:

- Kan udføre konkret socialpsykiatrisk grundlæggende sygepleje, identificere behov for grundlæggende socialpsykiatrisk sygepleje og initiere handlinger, evalueringer og justeringer af indsatsen i forhold til den komplekse situation omkring beboeren.
- Skal kunne arbejde målrettet på baggrund af teoretisk og erfaringsmæssig viden.
- Detaljeret grundlæggende viden om psykiatriske lidelser, tilstande, udviklingsteorier og udtryksformer.
- Detaljeret grundlæggende viden om kommunikation og relationens betydning i samværet med beboerne.
- Detaljeret grundlæggende viden om psykofarmaka

- Anvende viden om socialpsykiatri og dokumentere brug af bl.a. validering og kommunikologi i den socialpsykiatriske indsats
- Deltager aktivt i gruppens dag, daglige filtreringer og supervision, giver og modtager feed back
- Bidrager til at skabe og vedligeholde et fællesskab, der fremmer fleksible løsninger af Kærvangs opgaver, såvel i forhold til beboere som samarbejdspartnere
- Udviser bevidsthed om egen fagidentitet og anvender denne bevidsthed til at udvikle det tværfaglige samarbejde
- Udviser respekt for og efterspørger de tværfaglige samarbejdspartneres faglige viden og erfaring
- Respekterer fælles beslutninger og udviser åbenhed, ærlighed og loyalitet i det tværfaglige samarbejde
- Indgår i og forestår den åbne dialog i forhold til beboere, kollegaer og pårørende
- Forholder sig reflekterende til egen og andres bidrag til relationen mellem beboere, pårørende og samarbejdspartnere og anvender indsigten til at udvikle relationen til fælles bedste
- Har forståelse for sammenhængen mellem livskvalitet og den enkelte beboers identitet og integritet
- Kunne bevare håb og troen på at indsatsen nytter i forhold til den enkelte beboer
- Varetager vejledning til beboerne i forhold til hverdagslivet og livssituationen
- Udarbejder delmål/handlepunkter til sikring af og dokumentation for den specielle socialpsykiatriske indsats samt udarbejder individuelle planer med beboerne med afsæt i Kærvangs værdier og målsætninger, samt de til enhver tid gældende retningslinjer
- Dokumenterer den socialpsykiatriske indsats i bosted/beboerplan
- Kendskab til servicelovens § 107 og 108 om midlertidigt og varigt ophold, lov om handleplaner § 141 og lov om magtanvendelse § 124 - 137, bekendtgørelse af værgemålsloven i forhold til voksne mennesker samt bekendtgørelse af lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.

Organisatoriske kompetencer:

- Kan forstå og handle ud fra den danske kvalitetsmodels standarder og retningslinjer for det social psykiatriske område, Region Nordjyllands målsætninger for specialektoren samt Kærvangs værdier, målsætninger og politikker
- Skal kunne varetage funktionen som ansvarshavende på Kærvang, herunder kunne vurdere om ressourcefordelingen er hensigtsmæssig i de 3 grupper på Kærvang
- Formidler viden om grundlæggende sygepleje på Kærvang til kollegaer, samarbejdspartner og uddannelsessøgende.
- Er aktiv deltager i den faglige supervision, med henblik på at udvikle og fastholde en høj kvalitet i den socialpsykiatriske indsats

Personlige kompetencer:

- Er meget fleksibel i forhold til Kærvangs behov.
- Kommunikerer tydeligt og præcist såvel mundtligt som skriftligt
- Er i besiddelse af relations kompetence
- Bevidsthed om at kommunikere, så respekten for beboeren udtrykkes og dermed opretholdes og relevante oplysninger formidles
- Føler tryk i faget og dets metoder i forhold til social- og sundhedsassistentens kompetenceområde i socialpsykiatrien
- Mestre samarbejdsrelationer med respekt for beboere, pårørende, kollegaer og samarbejdspartnere

Job berigelse/udvikling

Den enkelte social- og sundhedsassistent er ansvarlig for at holde sin viden ajour og medansvarlig for implementering af nye tiltag. Ligeledes bidrage til udvikling af Kærvang, ved at fremkomme med ideer og bringe ny viden ind, f.eks. kurser/temadage/litteratur.

Eksempler på kompetenceudvikling:

- Kommunikologi
- Nada
- Liv i fokus
- Neuropædagogik
- Validering
- Konflikthåndtering
- Neuropsykologi
- Intern undervisning og kurser
- Misbrug
- Relevante Temadage
- Faglitteratur

Ekspert inden for socialpsykiatri på Kærvang

Faglige kompetencer:

- Arbejder ud fra en dyb forståelse af den socialpsykiatriske grundlæggende sygepleje.
- Er helhedsorienteret i både tænkning og udførelsen af grundlæggende sygeplejen.
- Kan forestå vejledning og guidning på grundlæggende niveau, af kollegaer i analysearbejdet af beboerens situation og kan fokusere på problemets kerne.
- Kan formidle såvel den grundlæggende sygeplejefaglige som den socialpsykiatriske indsats såvel internt på Kærvang, som eksternt
- Udøver grundlæggende sygepleje **indenfor** social- og sundhedsassistentens arbejdsområde intuitivt på baggrund af integreret viden og erfaring.
- Har evnen til at rumme og være tilstede i beboerens lidelse og forståelsen for, at såvel fremgang som tilbagegang, kan være livsvilkår for beboeren
- Omsætter erhvervet uddannelses teori i praksis

Organisatoriske kompetencer:

- Arbejder ud fra en sammentænkning af Region Nordjyllands og Specialsektorens værdier og målsætning samt Kærvangs mål og værdier.
- Har en sikker viden og evne til at initiere såvel daglig som langsigtet planlægning i forhold til beboeren og Kærvang.
- Har den nødvendige indsigt i og kan vejlede, rådgive kollegaer i at handle ud fra gældende retningslinjer og lovgivning på området.
- Kan supervisere kolleger i forhold til eget kompetenceområde

Personlige kompetencer:

- Udviser egenskaber og sociale færdigheder som rollemodel i forhold til kollegaer og brugere vedr. målsætninger og funktioner.
- Deltager ansvarligt i samarbejdet på Kærvang, er nærværende og lærende i det kollegiale samvær.
- Viser eget lederskab og inspirerer andre hertil (ansvar, planlægning, prioritering)

Job berigelse/udvikling

- Indgå i udviklingen af faglige kompetencer.
- Indgå i metodeudvikling og værdibasering på Kærvang.
- Forestå selvstændig kognitiv, terapeutisk kommunikation og bistå andre via supervision.
- Undervisende opgaver, såsom sidemandlæring, internt på tilbuddet.
- Forestå faglig vejledning / rådgivning i medarbejdergruppen.

Revideret og godkendt på MED møde marts 2017
12.06.2018